

Brusel 14. října 2025
(OR. en)

13990/25

POLCOM 298
COMER 135
FDI 54
COMPET 1011
IND 428

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	14. října 2025
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2025) 632 final
Předmět:	ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ Pátá výroční zpráva o prověřování přímých zahraničních investic směřujících do Unie

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2025) 632 final.

Příloha: COM(2025) 632 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 14.10.2025
COM(2025) 632 final

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

Pátá výroční zpráva o prověřování přímých zahraničních investic směřujících do Unie

{SWD(2025) 296 final}

ÚVOD

Tato zpráva je pátou výroční zprávou Evropské komise o uplatňování nařízení EU o prověřování přímých zahraničních investic (dále jen „nařízení o prověřování PZI“ nebo „nařízení“).

Vztahuje se k roku 2024 a zajišťuje transparentnost, pokud jde o činnost prověřování PZI v EU a vývoj vnitrostátních prověřovacích mechanismů. Zpráva je příspěvkem k odpovědnosti EU v oblasti, kde vzhledem k dotčeným bezpečnostním zájmům není transparentnost u jednotlivých transakcí možná ani vhodná.

Je založena na zprávách 27 členských států a jiných zdrojích a skládá se ze čtyř kapitol:

- kapitola 1 o vývoji a číselných údajích týkajících se PZI směřujících do EU,
- kapitola 2 o legislativním vývoji v členských státech,
- kapitola 3 o činnostech prováděných členskými státy v oblasti prověřování PZI,
- kapitola 4 o mechanismu spolupráce EU v oblasti prověřování PZI.

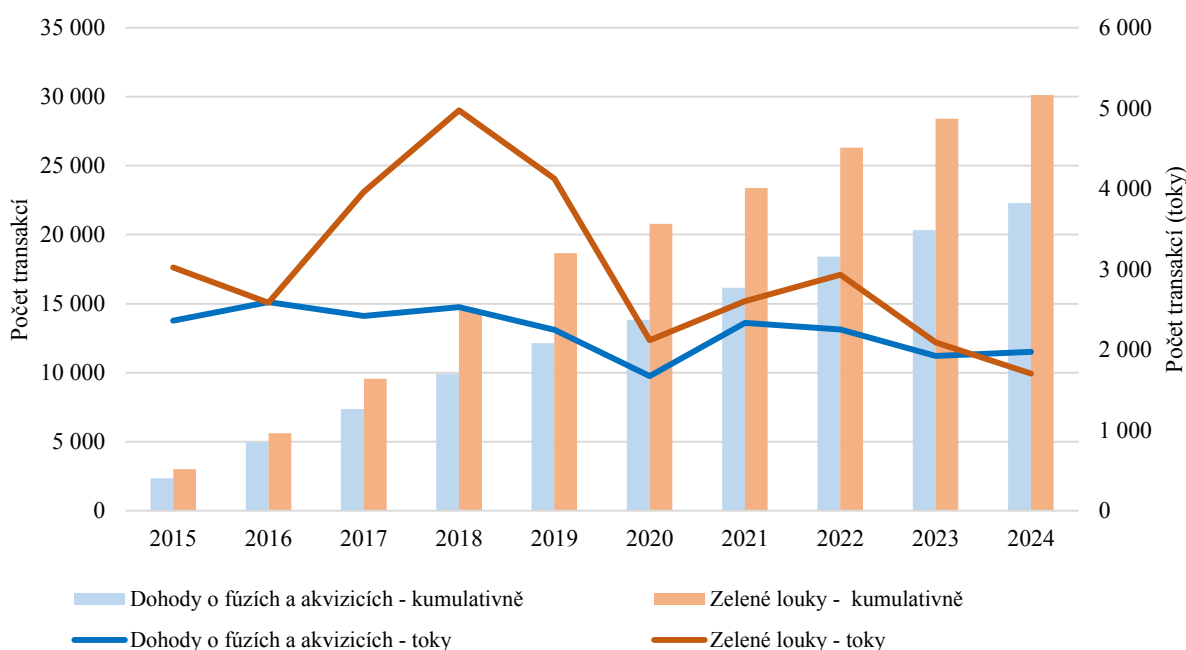
Tato výroční zpráva je důležitým nástrojem pro strategické kontroly obchodu a investic k zajištění bezpečnosti v EU.

KAPITOLA 1 – PŘÍMÉ ZAHRANIČNÍ INVESTICE SMĚŘUJÍCÍ DO EVROPSKÉ UNIE

1. Celkové trendy

Objem PZI¹ se mezi lety 2023 a 2024 zvýšil o 7,5 %. Konkrétně zahraniční fúze a akvizice a investice na zelené louce zaznamenaly roční kumulativní nárůst o 10 % (z 20 329 na 22 302) a 6,0 % (z 28 405 na 30 108) (obrázek 1, sloupce). Tento nárůst je v souladu s trendy pozorovanými od roku 2015, kdy objem PZI do EU-27 během tohoto desetiletého období neustále roste v průměru téměř o 5 250 PZI ročně. Při pohledu na tento trend podle typu PZI obdržela EU-27 v letech 2015 až 2024 každoročně v průměru 2 230 zahraničních dohod o fúzích a akvizicích a 3 011 zahraničních investic na zelené louce. Tyto pozitivní kumulativní trendy potvrzují otevřenost členských států EU vůči zahraničním investicím a zdůrazňují jejich atraktivitu pro mezinárodní investory.

Obrázek 1: Roční stavy a toky PZI do EU-27 v období 2015–2024 (počet dohod a projektů)

Zdroj: Informace JRC vypracované na základě údajů od Bureau van Dijk získaných dne 26. března 2025 z databáze Orbis M&A a Orbis Crossborder Investment. Údaje za rok 2015 odpovídají tokům PZI v roce 2015, zatímco údaje za následující roky odpovídají kumulovanému součtu ročních toků.

Celkový příliv PZI (obrázek 1, křivky) vykazoval v posledních dvou letech sestupný trend, přičemž mezi lety 2022 a 2023 klesl o 23 % a od roku 2023 do roku 2024 o 8,4 %. Při pohledu

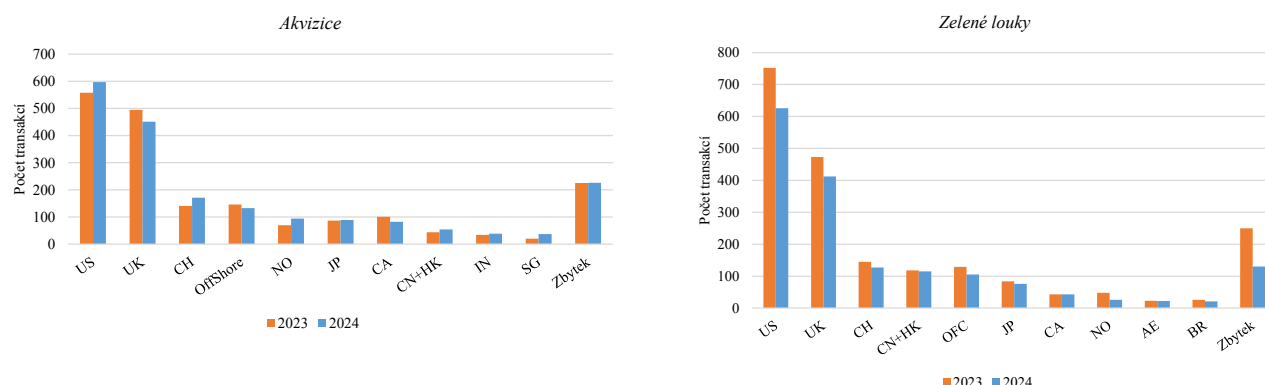
¹ Přímé zahraniční investice lze rozdělit na investice na zelené louce a fúze a akvizice. Mezinárodní investice na zelené louce obvykle zahrnují vytvoření nové společnosti nebo založení provozovny v zahraničí, zatímco mezinárodní fúze nebo akvizice představují převod vlastnictví stávajících aktiv souvisejících s hospodářskou činností na vlastníka v zahraničí. Fúze a akvizice jsou zahrnuty, pokud znamenají akvizici podílů na vlastním kapitálu přesahujících 10 % kapitálu podniku v EU-27.

na počet PZI však investice do fúzí a akvizic a investice na zelené louce reagovaly odlišně. Konkrétně tok zahraničních dohod o fúzích a akvizicích, které v roce 2021 zaznamenaly silné oživení, v roce 2022 poklesl o 3,6 %, v roce 2023 o 15 % a v roce 2024 se opět zvýšil o 2,7 %. Na druhé straně investiční toky na zelené louce zaznamenaly v roce 2021 23% nárůst a v roce 2022 nárůst o 13 %. Po tomto pozitivním trendu však následovaly dva po sobě jdoucí roky poklesu (29 % v roce 2023 a 19 % v roce 2024). Meziroční sestupný trend toků PZI pozorovaný v roce 2023 a částečně v roce 2024 (pro zelené louky) lze přičíst přetrvávající a pokračující nejistotě² ovlivňující hospodářství EU a vnímání rizik ze strany investorů.

2. Hlavní země původu zahraničních investorů

Srovnání zahraničních dohod o fúzích a akvizicích v letech 2023 až 2024 podle jurisdikce původu (obrázek 2, levý graf) ukazuje celkový nárůst v roce 2024 ve srovnání s rokem 2023 u všech hlavních jurisdikcí s výjimkou Spojeného království, offshorových finančních center a Kanady. Naopak pokles celkového počtu investic na zelené louce zaznamenaný v roce 2024 odrážel snížení počtu projektů ze všech jurisdikcí s výjimkou Kanady, kde počet zůstal beze změny (obrázek 2, pravý graf).

Obrázek 2: Počet akvizic kapitálových podílů (vlevo) a investic na zelené louce (vpravo) do EU zahraničními jurisdikcemi (10 největších investorů) v letech 2023 a 2024

Zdroj: Informace JRC vypracované na základě údajů od Bureau van Dijk získaných dne 26. března 2025 z databáze Orbis M&A a Orbis Crossborder Investment. OFC: offshorová finanční centra³. Zbytek světa: zbytek světa.

USA byly v roce 2024 největším zahraničním investorem v EU a připadalo na ně 30 % všech akvizic (597 dohod) a 37 % investic na zelené louce (626 projektů). Zatímco počet dohod o

² Útočná válka Ruska proti Ukrajině vstoupila v únoru 2025 do čtvrtého roku. Další geopolitické napětí, jako je rozšíření a prohloubení konfliktu na Blízkém východě nebo hrozba stupňujícího se napětí v oblasti světového obchodu, bylo v roce 2024 rovněž zdrojem rizika.

³ Hlavními offshorovými finančními centry podle počtu transakcí v roce 2024 jsou (v abecedním pořadí): Bermudy, Britské Panenské ostrovy, Kajmanské ostrovy, Lichtenštejnsko a Monako. Úplný seznam offshorových finančních center je uveden například v pracovním dokumentu útvarů Komise, který navazuje na sdělení Komise „Vstřícnost vůči přímým zahraničním investicím a současná ochrana základních zájmů“ (SWD(2019) 108 final ze dne 13. března 2019).

fúzí a akvizicích pocházejících z USA se v roce 2024 ve srovnání s rokem 2023 zvýšil o 7 %, investice na zelené louce zaznamenaly v roce 2024 druhý roční pokles o 17 %.

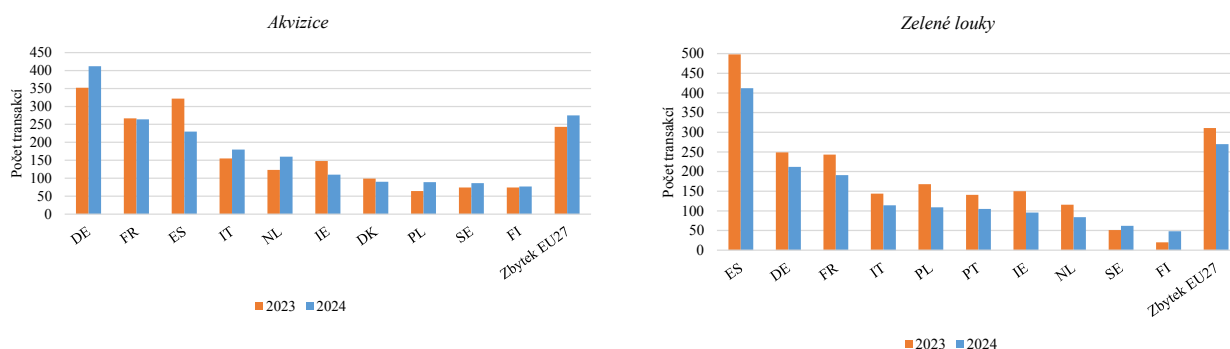
Na investory ze Spojeného království připadalo v roce 2024 celkem 23 % (451 dohod) všech akvizic a 24 % (412 transakcí) projektů na zelené louce směřujících do EU-27, čímž se Spojené království řadí na druhé místo mezi hlavními zahraničními jurisdikcemi. V tomto případě se počet dohod o fúzích a akvizicích i projektů na zelené louce v roce 2024 oproti roku 2023 snížil o 8,9 %, resp. 13 %. Offshorová finanční centra a Kanada zaznamenaly v letech 2023 až 2024 negativní trend, pokud jde o dohody o fúzích a akvizicích, jejichž počet poklesl o 8,9 %, resp. 19 %. Jurisdikcemi s největším ročním nárůstem zahraničních dohod o fúzích a akvizicích v roce 2024 byly Singapur (85 %), následovaný Norskem (34 %). Počet dohod o fúzích a akvizicích pocházejících z Číny a Hongkongu se v roce 2024 meziročně zvýšil o 23 % po ročním poklesu o 20 % zaznamenaném v roce 2023.

Pokud jde o investice na zelené louce, počet přímých zahraničních investic ze všech deseti největších jurisdikcí původu s výjimkou Kanady se v roce 2024 ve srovnání s rokem 2023 snížil, přičemž roční pokles se pohyboval od 46 % v případě Norska po 2,5 % v případě Číny a Hongkongu.

3. Hlavní destinace v EU pro zahraniční akvizice

Počet zahraničních dohod o fúzích a akvizicích do EU byl v cílových členských státech rozložen nerovnoměrně (obrázek 3, levý graf). Většina zemí obdržela v roce 2024 více dohod než v roce 2023 s výjimkou Francie, Španělska, Irska a Dánska, které obdržely dohod méně. Naproti tomu počet zahraničních investic do EU na zelené louce (obrázek 3, pravý graf) vykazoval v roce 2024 odlišný trend, přičemž pouze dvě země (Švédsko a Finsko) zaznamenaly ve srovnání s rokem 2023 nárůst.

Obrázek 3: Počet akvizic kapitálových podílů (vlevo) a investic na zelené louce (vpravo) v letech 2023 a 2024 – údaje podle cílového členského státu (10 největších příjemců v EU-27)*

Zdroj: Informace JRC vypracované na základě údajů od Bureau van Dijk získaných dne 26. března 2025 z databáze Orbis M&A a Orbis Crossborder Investment. RoEU27: zbytek EU-27.

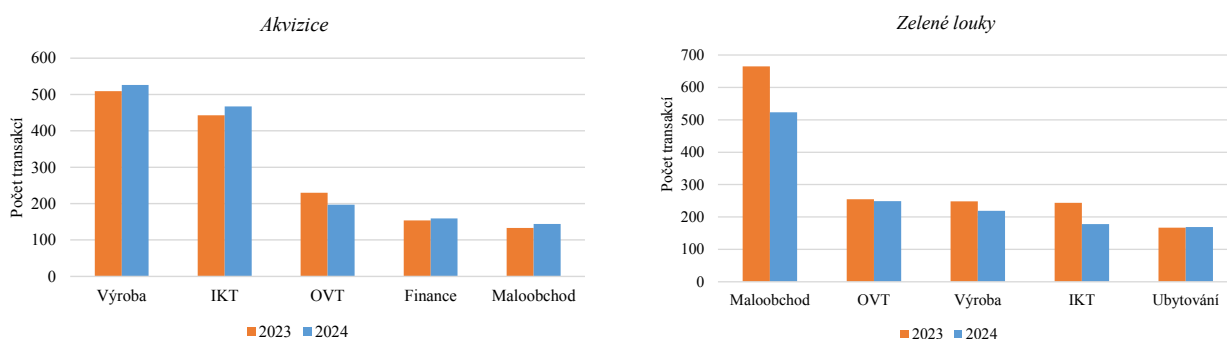
Hlavními destinacemi pro zahraniční dohody o fúzích a akvizicích v roce 2024 byly Německo a Francie, které si z celkového objemu obchodů připsaly 21 % (412 dohod) a 13 % (264 dohod). Jejich meziroční trendy se však v roce 2024 lišily, přičemž v Německu došlo k nárůstu počtu obchodů (17 %) a ve Francii k poklesu (1,1 %). Navzdory tomuto mírnému poklesu Francie z hlediska příjmu PZI předstihla Španělsko a v roce 2024 se umístila na druhém místě. Španělsko se v roce 2024 umístilo třetí s 12% podílem (230 dohod). Kromě Francie a Španělska obdržely další dva členské státy, Irsko (-26 %) a Dánsko (-9,1 %), v roce 2024 méně zahraničních dohod o fúzích a akvizicích než v roce 2023. V roce 2024 zaznamenalo největší nárůst aktivity v oblasti fúzí a akvizic Polsko (39 %) a po něm Nizozemsko (30 %).

Dvěma největšími příjemci zahraničních investic na zelené louce v roce 2024 byly Španělsko a Německo, které obdržely 24 % (412 transakcí) a 12 % (212 transakcí) všech projektů. Těsně následovala Francie (11 %, 191 transakcí). Meziroční pokles počtu projektů byl obzvláště patrný v Irsku (36 %) a Polsku (35 %), zatímco dva členské státy, Švédsko (22 %) a Finsko (140 %), zaznamenaly meziroční růst počtu obdržených zahraničních projektů na zelené louce.

4. Informace týkající se odvětví

Téměř všechna z pěti nejvýznamnějších odvětví⁴ zaznamenala v roce 2024 ve srovnání s rokem 2023 meziroční nárůst zahraničních dohod o fúzích a akvizicích, přičemž jedinou výjimku představovaly dohody v oblasti odborných a vědecko-technických činností (obrázek 4, levý graf). Naopak počet zahraničních dohod na zelené louce se v roce 2024 zvýšil pouze u jednoho z pěti nejvýznamnějších odvětví (ubytování) (obrázek 4, pravý graf).

Obrázek 4: Počet kapitálových podílů (vlevo) a investic na zelené louce (vpravo) v letech 2023 a 2024 – údaje podle odvětví NACE Rev. 2 (pět nejvýznamnějších kategorií)*

Zdroj: Informace JRC vypracované na základě údajů od Bureau van Dijk získaných dne 26. března 2025 z databáze Orbis M&A a Orbis Crossborder Investment. OVT znamená odborné a vědecko-technické činnosti (NACE Rev. 2, oddíl M) a zahrnuje zařízení pro výzkum a vývoj. IKT znamená informační a komunikační činnosti (NACE Rev. 2, oddíl J). Výroba odpovídá NACE Rev. 2 oddíl C. Finanční služby odpovídají NACE Rev. 2 oddíl K („Peněžnictví a pojišťovnictví“). Maloobchod odpovídá NACE Rev. 2 oddíl G („Velkoobchod a maloobchod“). Ubytování odpovídá NACE Rev. 2 oddíl I („Ubytování, stravování a pohostinství“).

⁴ Použité kategorie se vztahují k základní struktuře NACE Rev. 2, viz: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/nace-rev2>.

V roce 2024 zůstala hlavním odvětvím pro sjednávání obchodů výroba s 27 % zahraničních fúzí a akvizic (526 transakcí). Informační a komunikační technologie (IKT) si udržely druhé místo s 24 % (467 transakcí). Obě odvětví zaznamenala nárůst obchodní aktivity, přičemž výroba vzrostla v roce 2024 o 3,3 % a IKT o 5,4 % ve srovnání s rokem 2023. Činnosti OVT, kde obchody zaznamenaly pokles o 14 % oproti roku 2023, se umístily na třetím místě s 10 %, následované finančními službami (8,1 %) a maloobchodem (7,3 %).

V případě investic na zelené louce představovaly v roce 2024 téměř třetinu (31 %) projektů (523 transakcí) činnosti související s maloobchodem. OVT byly v roce 2024 druhým největším odvětvím s 15% podílem. V roce 2024 se výroba s 13% podílem stala třetím největším odvětvím pro investice na zelené louce, zatímco odvětví IKT s 10% podílem se umístilo na čtvrtém místě. Investice na zelené louce v odvětví IKT a maloobchodu zaznamenaly největší meziroční pokles – počet projektů v roce 2024 klesl o 27 %, resp. o 21 %. Ubytování bylo jediným z pěti největších odvětví, které ve stejném období zaznamenalo nárůst počtu projektů (1,2 %).

5. Závěry

V zemích EU-27 docházelo v letech 2015 až 2024 k trvalému nárůstu PZI, přičemž jejich roční průměr činil 5 250 přímých zahraničních investic. V posledních letech však došlo ke zpomalení přílivu PZI, přičemž v letech 2023 (23 %) a 2024 (8,4 %) došlo k ročnímu poklesu. Pokles přílivu v roce 2024 byl způsoben poklesem zahraničních investic na zelené louce (19 %), neboť fúze a akvizice zaznamenaly meziroční oživení (2,7 %).

V roce 2024 se hlavními zahraničními investory staly USA a Spojené království. USA stály v čele s 30 % celkových fúzí a akvizic a 37 % investic na zelené louce, po nichž těsně následovalo Spojené království s 23 % fúzí a 24 % investic na zelené louce. Pokud jde o členské státy přijímající PZI, upřednostňovaným cílem fúzí a akvizic bylo Německo (21 %), zatímco nejvíce investic na zelené louce obdrželo Španělsko (24 %). A konečně, pokud jde o odvětvové rozdělení, hlavním odvětvím pro uzavírání dohod o fúzích a akvizicích byla výroba (27 %), zatímco investiční činnosti na zelené louce vedl maloobchod (31 %).

Roční pokles projektů na zelené louce v roce 2024 postihl téměř všechny jurisdikce původu, cílové členské státy a odvětví. Zdá se, že celkové mírné roční zlepšení investic v oblasti fúzí a akvizic zaznamenané v roce 2024 je mezi jurisdikcemi původu, destinacemi a odvětvími rozloženo nerovnoměrněji.

KAPITOLA 2 – LEGISLATIVNÍ VÝVOJ V ČLENSKÝCH STÁTECH V ROCE 2024

1. Nařízení EU o prověřování PZI a mechanismy členských států EU k prověřování PZI

Evropská komise v roce 2024 nadále vybízela všechny členské státy, aby přijaly a zavedly vnitrostátní mechanismy prověřování PZI s cílem zajistit, aby Komise a všechny členské státy měly vhodné nástroje k identifikaci a řešení rizik pro bezpečnost a veřejný pořádek v souvislosti s PZI.

Komise také podporovala sladění vnitrostátních mechanismů a postupů prověřování PZI. Pomáhala členským státům s technickými a politickými pokyny, setkáními a výměnou informací, zejména co se týče osvědčených postupů. Mezi vnitrostátními mechanismy prověřování ale stále existují značné rozdíly, zejména pokud jde o: i) to, co představuje formální prověřování PZI (což vede k oznámení PZI v rámci mechanismu spolupráce); ii) včasnost vnitrostátního postupu prověřování; iii) odvětvové pokrytí vnitrostátních mechanismů prověřování; a iv) požadavky na oznamování ze strany stran transakce vnitrostátním orgánům. Řešení těchto rozdílů bylo jedním z důvodů, proč Komise v lednu 2024 předložila legislativní návrh na revizi mechanismu spolupráce, který v současné době finalizují Rada a Evropský parlament.

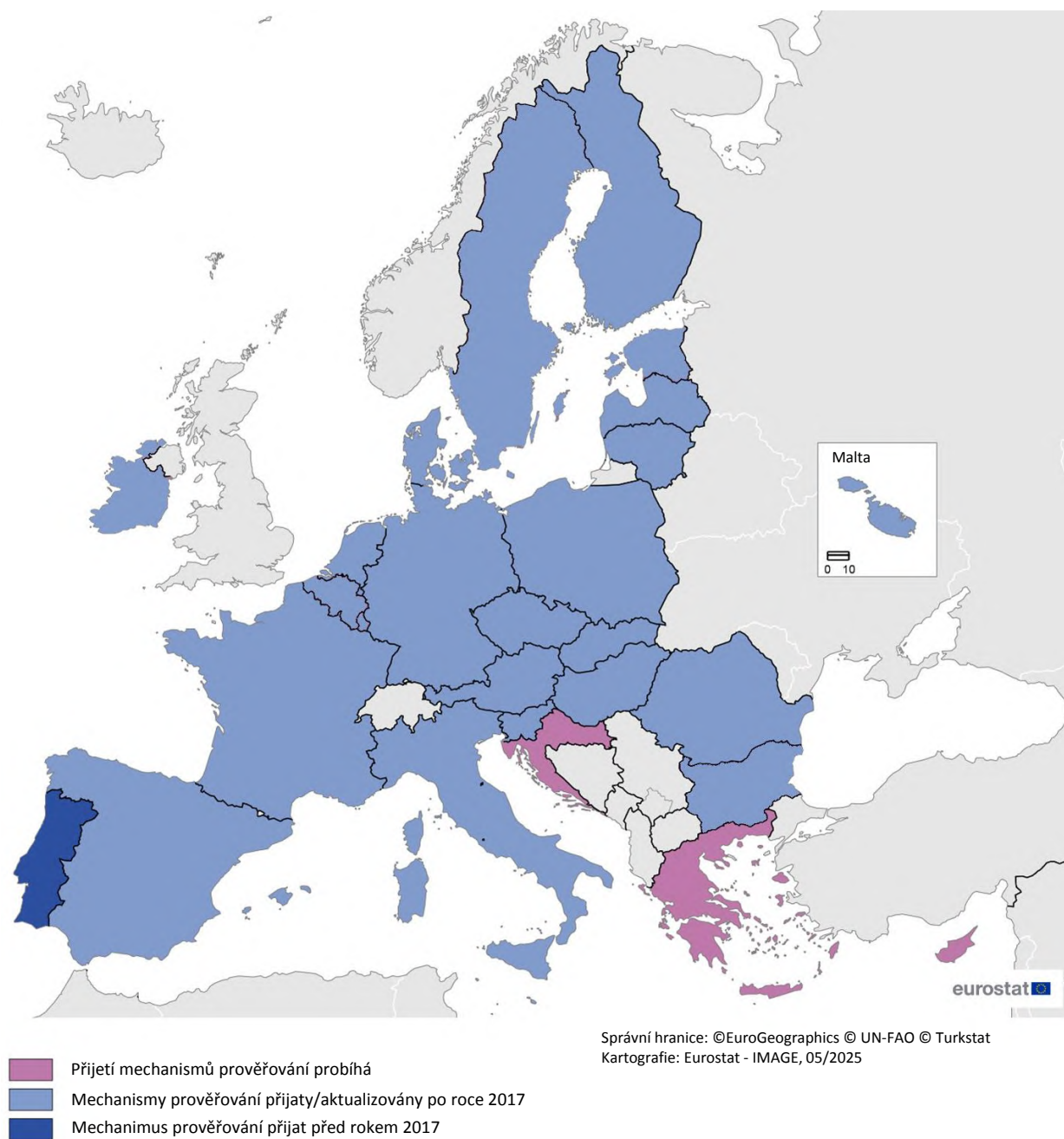
2. Přehled mechanismů prověřování PZI a legislativního vývoje v členských státech

Útočná válka Ruska proti Ukrajině a nejistota ohledně geopolitického vývoje ještě zesílily potřebu zajistit kritické (pokročilé) technologie a infrastrukturu. Některé členské státy bez prověřovacích mechanismů proto zahájily další kroky k přijetí vnitrostátních mechanismů prověřování nebo k aktualizaci a rozšíření mechanismů stávajících v reakci na měnící se okolnosti.

V roce 2024 se tři členské státy zapojily do činností s cílem přijmout mechanismus prověřování, dva členské státy uvedly do provozu své nedávno přijaté mechanismy prověřování PZI a deset členských států zavedlo změny svých stávajících právních předpisů v oblasti prověřování.

Do konce roku 2024 zavedlo právní předpisy týkající se prověřování PZI 24 členských států EU.

Níže uvedená mapa podává přehled stávající legislativní situace v členských státech EU v roce 2024.

Níže uvedená tabulka podává přehled stávající legislativní situace a vývoje ve všech členských státech EU ke dni 31. prosince 2024⁵.

⁵ Další podrobnosti viz doprovodný pracovní dokument útvarů Komise.

Státy, které měly zaveden vnitrostátní mechanismus prověřování PZI (žádné legislativní změny)	Belgie, Estonsko, Finsko, Itálie, Lotyšsko, Lucembursko, Německo, Malta, Portugalsko, Rakousko, Slovinsko, Španělsko
Státy, které pozměnily svůj stávající mechanismus	Česko, Dánsko, Francie, Maďarsko, Litva, Nizozemsko, Polsko, Rumunsko, Švédsko, Slovensko
Vstup v platnost nového vnitrostátního mechanismu prověřování PZI	Bulharsko, Irsko
Státy, které zahájily konzultační nebo legislativní postup, který by měl vyústit v přijetí nového mechanismu	Chorvatsko, Kypr a Řecko.

Vstup v platnost nových mechanismů prověřování PZI

V Bulharsku byl dne 22. února 2024 přijat vnitrostátní mechanismus prověřování navržený v Parlamentu v roce 2023, který byl vyhlášen dne 8. března 2024 a začne fungovat v okamžiku, kdy budou přijata nezbytná prováděcí nařízení⁶. V Irsku začal dne 6. ledna 2025 fungovat zákon o prověřování transakcí se třetími zeměmi, který byl přijat v říjnu 2023.

Státy, které zahájily konzultační nebo legislativní postupy, které by měly vyústit v přijetí nového mechanismu

Kypr k 31. prosinci 2024 nezavedl vnitrostátní mechanismus prověřování PZI. V březnu 2024 byl Sněmovně reprezentantů předložen návrh zákona. Po několika změnách byl návrh zákona na začátku roku 2025 znovu předložen Právnímu úřadu Kyperské republiky k právnímu prověření. Znění bude v určitém okamžiku znovu předloženo Sněmovně reprezentantů k přijetí.

V Chorvatsku byla v říjnu 2023 vytvořena pracovní skupina pro vypracování legislativního návrhu na zřízení mechanismu prověřování PZI. K 31. prosinci 2024 proces přípravy návrhu stále probíhal.

V Řecku ministerstvo zahraničních věcí dokončilo vypracování právních předpisů pro zřízení vnitrostátního mechanismu prověřování.

Aktualizace stávajících mechanismů prověřování PZI

⁶ Ke dni 16. června 2025 nebyla dosud přijata příslušná prováděcí nařízení pro bulharský mechanismus prověřování.

V Česku byly zahájeny přípravné práce na změně obecného mechanismu prověřování PZI (zákon č. 34/2021 Sb.) a odvětvového mechanismu prověřování podle energetického zákona (zákon č. 458/2000 Sb.). Cílem změn obecného mechanismu prověřování PZI je propojit prověřování investic a šetření zahraničních subvencí a zavést nová pravidla pro komunikaci s některými zahraničními investory.

Dánsko změnilo svůj mechanismus prověřování PZI zákonem č. 674 ze dne 11. června 2024, který zavedl možnost dřívějšího prověřování zvláštních finančních dohod týkajících se nabídkových řízení na výrobu větrné energie na moři nebo jiných významných veřejných projektů v oblasti energetiky. Toto nové ustanovení vstoupilo v platnost dne 1. července 2024.

Ve Francii vstoupil revidovaný seznam činností výzkumu a vývoje v oblasti kritických technologií, na něž se vztahuje mechanismus prověřování investic, v platnost v roce 2024 poté, co byl dne 28. prosince 2023 přijat správní akt. Revidovaný seznam nyní obsahuje fotoniku a nový popis čisté energie.

V Maďarsku umožnily dva soubory změn právních předpisů o prověřování PZI provést ve vnitrostátním právu některá ustanovení směrnice (EU) 2022/2555 o kybernetické bezpečnosti a směrnice (EU) 2022/2557 o odolnosti kritických subjektů.

Litva aktualizovala dva seznamy relevantní pro činnosti v oblasti PZI: i) seznam vybavení a prostředků důležitých pro národní bezpečnost v červenci a říjnu 2024 a ii) seznam hospodářských činností považovaných za strategicky významné pro národní bezpečnost dne 13. listopadu 2024. Oblast působnosti pododvětví byla rozšířena na kryptoměny a tokeny vázané na aktiva.

Dne 1. ledna 2024 přijalo Nizozemsko prováděcí nařízení o větrné energii na moři. Nařízení umožňuje prověřování účastníků v nabídkových řízeních na větrné elektrárny na moři a převod kontroly před uvedením větrného parku do provozu.

V Polsku změnilo nařízení Rady ministrů ze dne 18. prosince 2024 seznam chráněných subjektů (společností, které buď drží aktiva v kritické infrastruktuře, nebo působí ve strategických odvětvích) a příslušných orgánů, které nad nimi vykonávají dohled.

V Rumunsku přijetí mimořádného nařízení č. 152/2024 vyjasnilo pojem „investor z Evropské unie“ a zavedlo nová ustanovení o zákonných lhůtách. Sekretariát Komise pro PZI byl nadto podřízen přímo předsedovi Komise pro PZI namísto předsedy orgánu pro hospodářskou soutěž.

Švédsko dne 1. října 2024 rozšířilo seznam „základních služeb“, na něž se vztahuje zákon o prověřování PZI (2023:560), o nové činnosti. Nejvýznamnějším pozměňovacím návrhem je skutečnost, že byla doplněna řada činností, jež jsou hodné ochrany, pokud jde o zásadní společenské funkce v oblasti informací a komunikace.

Na Slovensku vedlo přijetí zákona č. 367/2024 Sb., o kritické infrastruktuře a o změně a doplnění některých zákonů k omezené změně týkající se přístupu k informacím o činnostech prověřování PZI.

Další informace o legislativním vývoji mechanismů členských států k prověřování investic jsou uvedeny v doprovodném pracovním dokumentu útvarů Komise. Aktualizovaný seznam vnitrostátních prověřovacích mechanismů je k dispozici na internetových stránkách Evropské komise⁷.

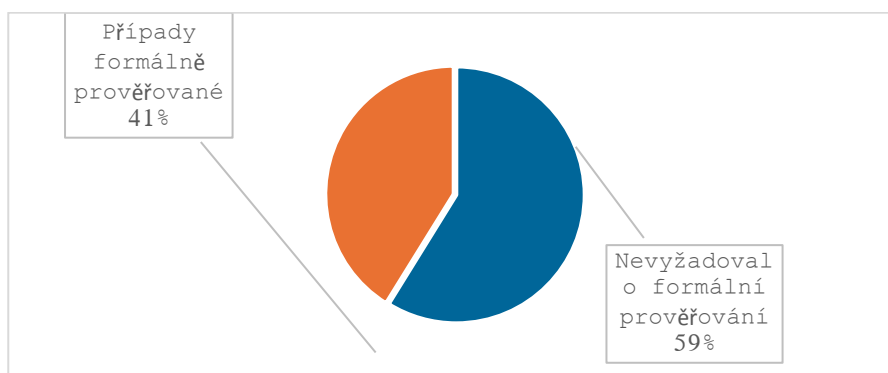
⁷ Seznam prověřovacích mechanismů oznámených členskými státy (datovaný 8. ledna 2025): <https://circabc.europa.eu/rest/download/7e72cdb4-65d4-4eb1-910b-bed119c45d47>.

KAPITOLA 3 – ČINNOSTI ČLENSKÝCH STÁTŮ V OBLASTI PROVĚŘOVÁNÍ PZI

Nařízení o prověřování PZI zavádí pro členské státy EU rámec, aby mohly přezkoumat přímé zahraniční investice na svém území z důvodu bezpečnosti a veřejného pořádku a přijmout opatření k řešení konkrétních rizik. Rozhodnutí o tom, zda prověřovat konkrétní PZI, zůstává ve výlučné pravomoci členského státu, v němž se investice uskutečňuje. Nařízení rovněž vytvořilo mechanismus spolupráce mezi Komisí a orgány členských států k posuzování rizik jednotlivých transakcí PZI. Tento mechanismus umožňuje výměnu informací a umožňuje Komisi i ostatním členským státům upozornit na možná rizika v oblasti bezpečnosti nebo veřejného pořádku spojená s PZI pro jiné členské státy nebo programy či projekty na úrovni EU. To umožňuje tato rizika posoudit a zmírnit. Zatímco mechanismus spolupráce pomáhá členskému státu, v němž se investice uskutečňuje, posuzovat a zmírňovat rizika v oblasti bezpečnosti nebo veřejného pořádku, tento členský stát sám rozhodne o tom, které investice prověří, schválí, podmíní nebo zablokuje.

Tato kapitola poskytuje souhrnné informace o vnitrostátních prověřovacích činnostech provedených v roce 2024 na základě výročních zpráv členských států předkládaných Komisi podle článku 5 nařízení. Členské státy se zavedenými vnitrostátními prověřovacími mechanismy vyřizovaly celkem 3 136 žádostí o povolení a případů, které iniciovaly samotné orgány (případy z moci úřední)⁸, oproti 1 808 v roce 2023 a 1 444 v roce 2022. Celkem 41 % z nich bylo formálně prověřeno a přibližně 59 % bylo považováno za nezpůsobilé nebo nevyžadovalo formální prověření (obrázek 5)⁹.

Obrázek 5 – Činnosti členských států v oblasti prověřování PZI

Zdroj: Zprávy členských států

⁸ Členské státy mají různé postupy prověřování, které se liší rozsahem, procesními kroky, kontrolami způsobilosti *ex ante* nebo *ex post*, lhůtami pro prověřování atd., které se všechny odrážejí ve zprávách o případech. Některé členské státy například prohlásí investice za nezpůsobilé před provedením formálního prověřovacího postupu, zatímco jiné nejprve případy formálně prověří a teprve poté je prohlásí za nezpůsobilé. Grafy a počty uvedené v této kapitole proto mají za cíl znázorňovat průměrné chování prověřovacích činností členských států za vykazovaný rok a vycházejí z údajů vykázaných členskými státy.

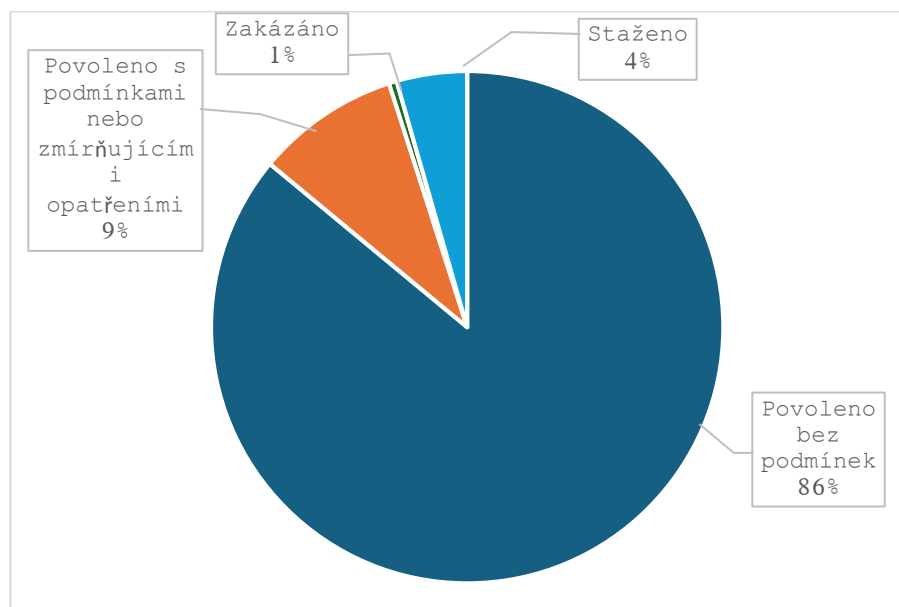
⁹ Upozorňujeme, že vykazované údaje jsou silně ovlivněny tím, že Švédsko v prvním úplném roce fungování svého mechanismu prověřování přímých zahraničních investic hlásí velmi vysoký počet případů, což výrazně překračuje roční počet případů oznámených kterýmkoli jiným členským státem. Pokud by Švédsko bylo z výpočtu vyloučeno, podíl formálně prověřovaných případů by činil 67 % a podíl případů, které formální prověření nevyžadovaly, by činil 33 %.

Z PZI, které byly v roce 2024 formálně prověřovány a u nichž členské státy oznámily rozhodnutí, byla drtivá většina (86 %) povolena bez podmínek (obrázek 6). To znamená, že investice byla schválena, aniž by vyžadovala další opatření ze strany investora. Ve srovnání s předchozím rokem povolily členské státy o něco vyšší procento formálně prověřovaných PZI bez podmínek (v roce 2023 to bylo 85 %).

Souběžně s tím 9 % rozhodnutí zahrnovalo schválení s podmínkami nebo zmírňujícími opatřeními, což je o něco méně než v roce 2023, kdy tento údaj činil 10 %. V těchto případech si vnitrostátní prověřovací orgány před schválením PZI od investorů vyžádaly určitá opatření, záruky a závazky.

Vnitrostátní orgány nakonec zablokovaly investice přibližně v 1 % všech případů rozhodnutím (stejně jako v předchozích letech). Kromě toho 4 % podání stáhly samy strany transakce ještě před přijetím formálního rozhodnutí.

Obrázek 6 – Oznámená rozhodnutí o případech PZI

Zdroj: Zprávy členských států předložené Komisi

Závěry o prověřovacích činnostech členských států

- Podíl formálně prověřovaných PZI činil 41 % všech žádostí o povolení, které investoři / strany transakce předložili vnitrostátním orgánům prověřujícím PZI a které tyto orgány z vlastního podnětu přezkoumaly. Tento vývoj je silně ovlivněn Švédskem, které ve vykazovaném roce vykázalo velmi vysoký počet případů PZI.
- Většina prověřovaných PZI byla povolena bez jakýchkoli podmínek (86 %), což je o něco více než v roce 2023 (85 %). To ukazuje, že prověřování PZI v členských státech EU nevedlo k restriktivnějšímu investičnímu prostředí, ale zajišťuje mezi členskými státy

a Komisi větší povědomí o PZI, které potenciálně zvyšují rizika v oblasti bezpečnosti nebo veřejného pořádku.

- Pokud jde o povolení s podmínkami, je podíl případů, kdy byla uložena zmírňující opatření (9 %), o něco nižší než v roce 2023 (10 %).
- Podíl PZI, které členské státy zablokovaly, zůstal kolem 1 %, což odpovídá průměru v posledních letech.
- Celkově tato čísla vykazují stabilní trend, který potvrzuje, že EU zůstává zahraničním investicím otevřena a že členské státy blokují pouze ty PZI, které představují velmi vážnou hrozbu pro bezpečnost nebo veřejný pořádek.

KAPITOLA 4 – MECHANISMUS SPOLUPRÁCE EU V OBLASTI PROVĚŘOVÁNÍ PZI

1. Oznámení podle nařízení o prověřování PZI

1.1 Přehled činnosti v roce 2024

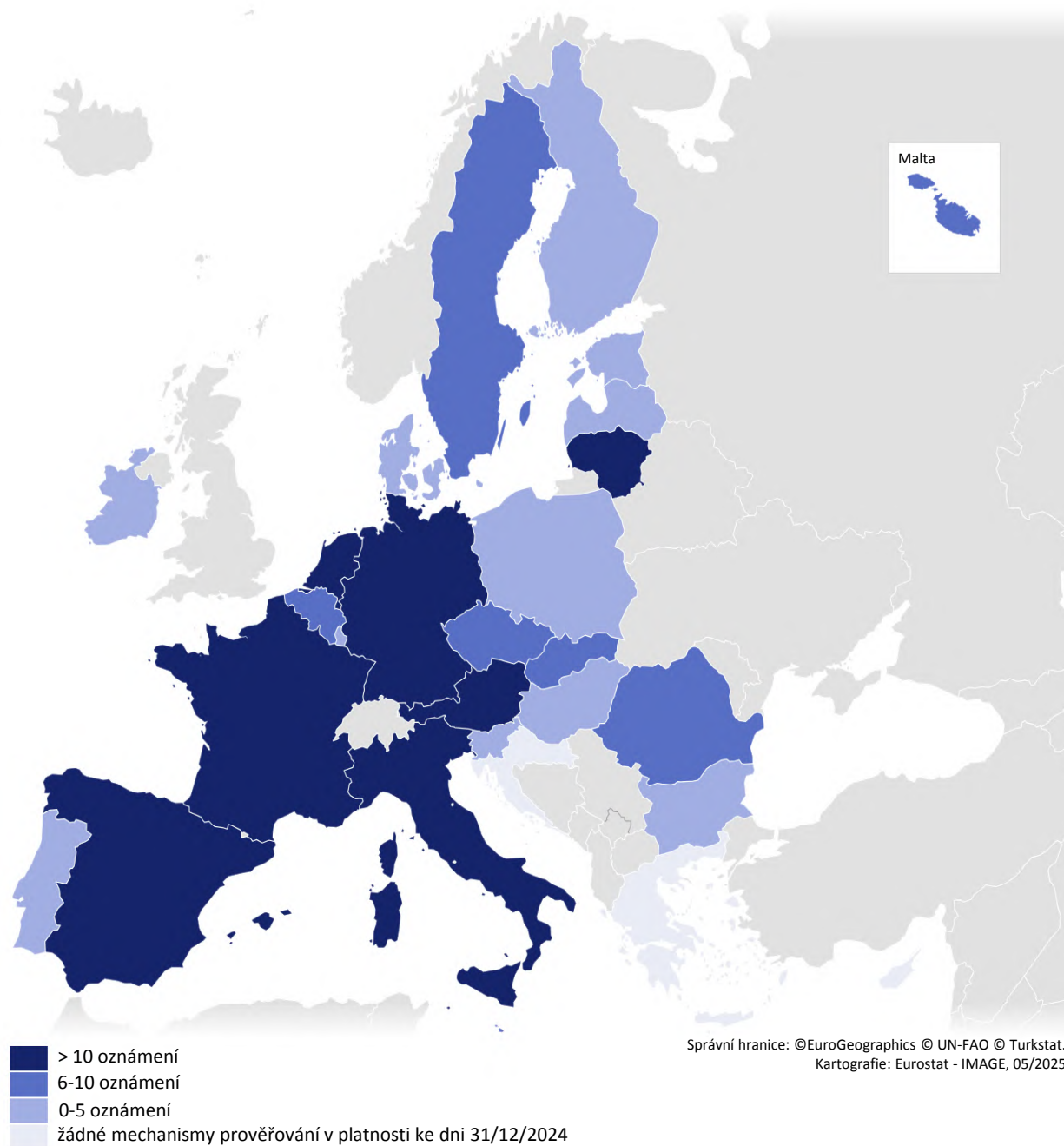
V roce 2024 předložilo 21 členských států celkem 477 oznámení podle článku 6 nařízení o prověřování PZI, zatímco v roce 2023 učinilo 18 členských států celkem 488 oznámení¹⁰. Za 76 % oznámení byly odpovědné čtyři členské státy (Španělsko, Rakousko, Itálie, Francie) a za 84 % těchto oznámení odpovídalo sedm členských států (Španělsko, Rakousko, Itálie, Francie, Německo, Nizozemsko a Litva)¹¹. Oznámené transakce se značně lišily, mimo jiné pokud jde o rozsah odvětví cílové společnosti, hodnotu transakce a původ konečných investorů.

¹⁰ Viz [https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=COM\(2024\)464&lang=cs](https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=COM(2024)464&lang=cs).

¹¹ V roce 2023 činil tento podíl 69 % a 85 %.

Oznámení v rámci mechanismu spolupráce EU v oblasti prověřování PZI

Kalendářní rok 2024

Zdroj: Zprávy členských států

Výše uvedená mapa uvádí počet případů PZI, které členské státy oznámily ostatním členským státům a Komisi v rámci mechanismu spolupráce EU v oblasti prověřování PZI. Z 21 členských států, které mají zaveden vnitrostátní prověřovací mechanismus, jich sedm v roce 2024

předložilo více než deset oznámení, šest států předložilo 6–10 oznámení a osm států předložilo méně než pět oznámení.

Ve srovnání s předchozím rokem došlo v roce 2024 k 2% poklesu počtu oznámení ze 488 na 477. Kromě tohoto malého poklesu se počet oznámení v posledních letech neustále zvyšuje. V roce 2021, 421 v roce 2022 a 488 v roce 2023 bylo podáno 414 oznámení a počet členských států oznamujících PZI vzrostl z 13 v roce 2021 na 21 v roce 2024.

1.2 Hlavní odvětví¹² PZI oznámených v rámci mechanismu spolupráce

Pět odvětví s nejvyšším počtem transakcí v roce 2023 zahrnovalo výrobu¹³ (25 % všech transakcí), IKT¹⁴ (22 %), velkoobchod a maloobchod¹⁵ (14 %), finanční činnosti¹⁶ (10 %) a odborné činnosti¹⁷ (9 %). To je velmi podobné jako v minulém roce, kdy ve stejném pořadí zaujímal nejvyšší místa týchž pět odvětví. Oznámení týkající se výrobních činností nabyla na významu ještě více než v roce 2023, kdy jejich podíl činil 23 %. Oznámení týkající se odvětví energetiky představovala 6 % a odvětví dopravy 5 % z celkového počtu oznámení v roce 2024 a na další odvětví¹⁸ připadalo 9 %.

¹² V souladu s převládajícím postupem bylo jako hlavní ukazatel zvoleno primární odvětví činnosti. Je to rovněž v souladu s informacemi obsaženými ve všech odvětvových grafech v pracovním dokumentu útvarů Komise připojeném k této výroční zprávě.

¹³ Výroba zahrnuje činnosti společností, které se podílejí na přeměně materiálů na nové výrobky (např. výroba elektrických zařízení a motorů, průmyslových strojů a zařízení, zbraní a střeliva a léčiv).

¹⁴ IKT znamená informační a komunikační technologie. Patří sem činnosti společností poskytujících základní infrastrukturu a nástroje pro vytváření, sdílení a šíření znalostí, například programování počítačů, vydávání softwaru, zpracování a hosting dat, činnosti v oblasti bezdrátových telekomunikací atd.

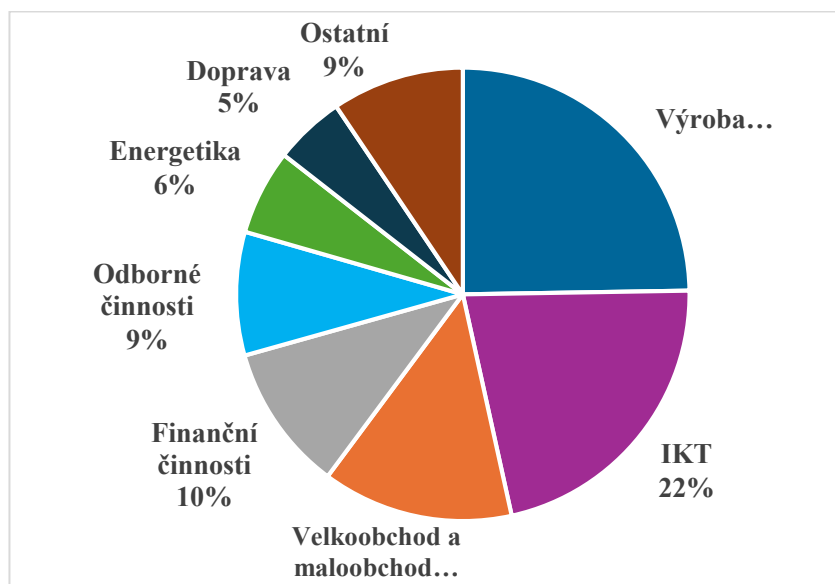
¹⁵ Do velkoobchodu a maloobchodu patří velkoobchodní a maloobchodní činnosti související s farmaceutickými výrobky, chemickými výrobky, elektronickými a telekomunikačními zařízeními a jejich dodávkami, počítači, počítačovými periferními zařízeními a softwarem, kovy a kovovými rudami.

¹⁶ Finanční činnosti zahrnují činnosti holdingů, fondů nebo podobných subjektů ve finančním odvětví, jejichž cílem je získat konkrétní (kapitálový) podíl nebo kontrolu v cílové společnosti (například činnosti v oblasti správy fondů, činnosti holdingových společností, finanční služby a pojišťovací činnosti).

¹⁷ Odborné činnosti zahrnují činnosti právních a účetních firem, jakož i poradenské a inženýrské činnosti (např. činnosti ústředí, průzkum trhu a veřejného mínění, poradenství a výzkum a experimentální vývoj v oblasti biotechnologií).

¹⁸ Kategorie „ostatní“ zahrnuje všechna ostatní odvětví pod 5 %, zejména stavebnictví, zdravotnictví a administrativní činnosti.

Obrázek 7 – Odvětvové rozdělení všech oznámení v roce 2024

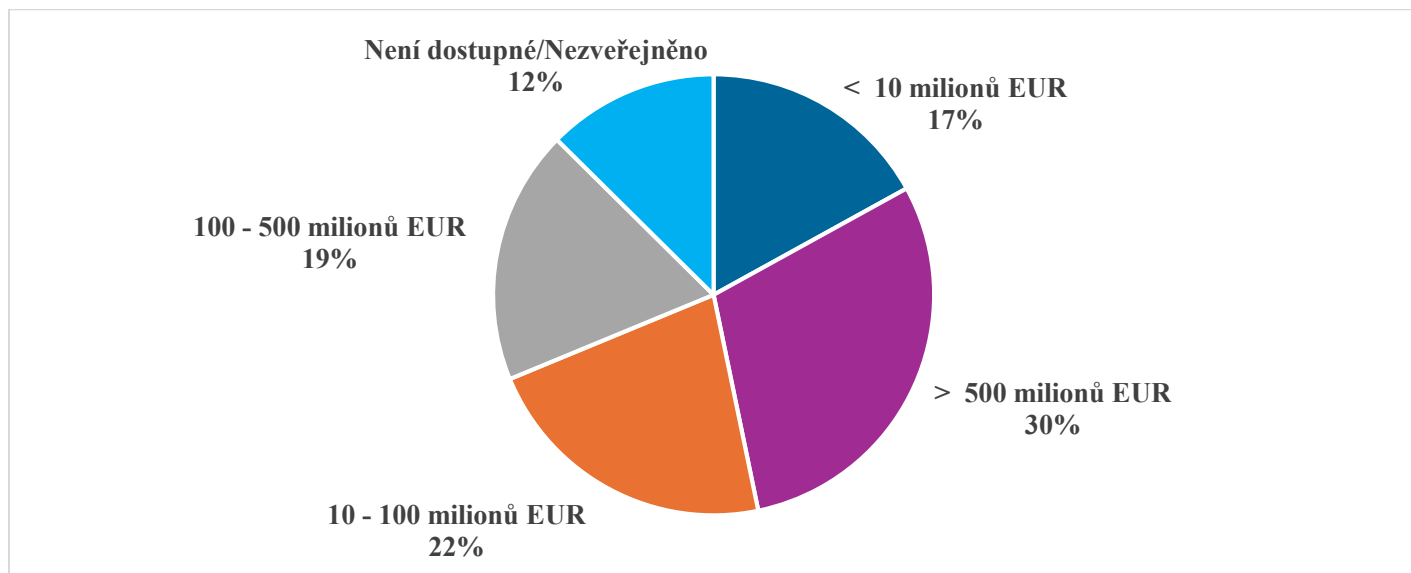

Zdroj: oznámení členských států

1.3 Celková hodnota PZI oznámených v rámci mechanismu spolupráce

Podíváme-li se na hodnotu transakcí, 58 % oznámených přímých zahraničních investic mělo hodnotu¹⁹ nižší než 500 milionů EUR, což představuje nárůst o 5 procentních bodů oproti 53 % v roce 2023. U 30 % transakcí byla hodnota 500 milionů EUR a více (29 % v roce 2023).

Obrázek 8 – Příslušná hodnota na oznámenou transakci PZI v roce 2024²⁰

Zdroj: Oznámení členských států

¹⁹ Hodnota, je-li k dispozici, se vztahuje k celkové hodnotě transakce, jejíž součástí byla oznámená transakce.

²⁰ „Není k dispozici/nezveřejněno“ zahrnuje prázdné položky, nejsou k dispozici/nezveřejněny a nejsou použitelné (například proto, že transakce zahrnovala restrukturalizaci nebo nebyla poskytnuta žádná investice).

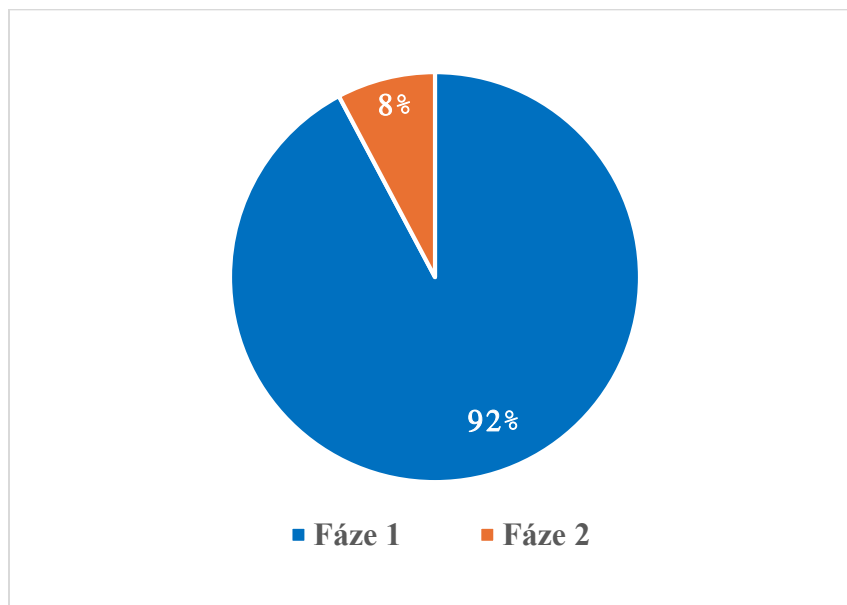
1.4 Postupy a rychlost uzavírání případů PZI

V souladu s nařízením o prověřování PZI posuzuje Komise transakce PZI oznámené členskými státy ve dvou fázích. Všechny oznámené transakce jsou předmětem předběžného posouzení („fáze 1“), přičemž pouze omezený počet transakcí pokračuje do fáze 2.

Fáze 2 zahrnuje podrobnější posouzení případů, které by mohly mít vliv na bezpečnost nebo veřejný pořádek ve více než jednom členském státě nebo by mohly představovat rizika pro projekty či programy v zájmu EU. Podle nařízení o prověřování PZI lze případy ve fázi 2 uzavřít na základě stanoviska Komise. Nicméně podle článku 10 nařízení jsou tato stanoviska důvěrná. Stanovisko může: i) uvést, že se Komise domnívá, že daná PZI by mohla nepříznivě ovlivnit bezpečnost nebo veřejný pořádek ve více než jednom členském státě nebo projekt či program v zájmu Unie, a ii) doporučit vhodná opatření ke zvážení, nebo iii) sdělit relevantní informace o prověřované PZI s cílem poskytnout oznamujícímu členskému státu informace k posouzení a konečnému rozhodnutí.

V roce 2024 Komise uzavřela 92 % ze 477 případů ve fázi 1, tj. do 15 kalendářních dnů od oznámení prověřujících členských států (stejný podíl jako v roce 2023). Zbývajících 8 % transakcí postoupilo do fáze 2, kdy byly od oznamujícího členského státu vyžádány dodatečné informace²¹. Více než 66 % případů fáze 2 připadalo v roce 2024 na pět členských států, což představuje nárůst oproti roku 2023, kdy na pět členských států s největším počtem oznámených případů, které Komise musela zařadit do fáze 2, připadalo 60 % všech případů fáze 2. Stejně jako v roce 2023 vydala Komise stanovisko k méně než 2 % oznámených transakcí.

Obrázek 9 – Případy uzavřené ve fázi 1 a 2

Zdroj: Oznámení členských států

²¹ V takových případech je lhůta pro předložení připomínek nebo vydání stanoviska 20 kalendářních dnů po obdržení požadovaných informací od oznamujícího členského státu.

Při zahájení fáze 2 si Komise vyžádá od oznamujícího členského státu doplňující informace, které se liší v závislosti na transakci a na míře podrobnosti informací připojených k danému oznámení²². Tyto informace často zahrnují otázky týkající se záměrů investora a obchodního plánu, pokud jde o cíle nebo cílové zákazníky v citlivých odvětvích. Tyto informace jsou vyžadovány za účelem lepšího posouzení významu cílové společnosti a potenciálních hrozeb, které představuje zahraniční investor.

V roce 2024 se členské státy mechanismu spolupráce účastnily mimo jiné tím, že v přibližně 10 % případů kladly otázky a podávaly připomínky k transakcím PZI uskutečněným v jiném členském státě. Podíl případů, ke kterým členské státy vznesly připomínky, činil přibližně 3 %, což je výrazně méně než podíl 6 % v roce 2023²³. Počet členských států, které předložily připomínky k případům v jiných členských státech, zůstal nezměněn přibližně na jedné třetině²⁴.

1.5 Hlavní odvětví PZI, na něž se vztahuje podrobné posouzení rizik v oblasti bezpečnosti nebo veřejného pořádku vypracované Komisí

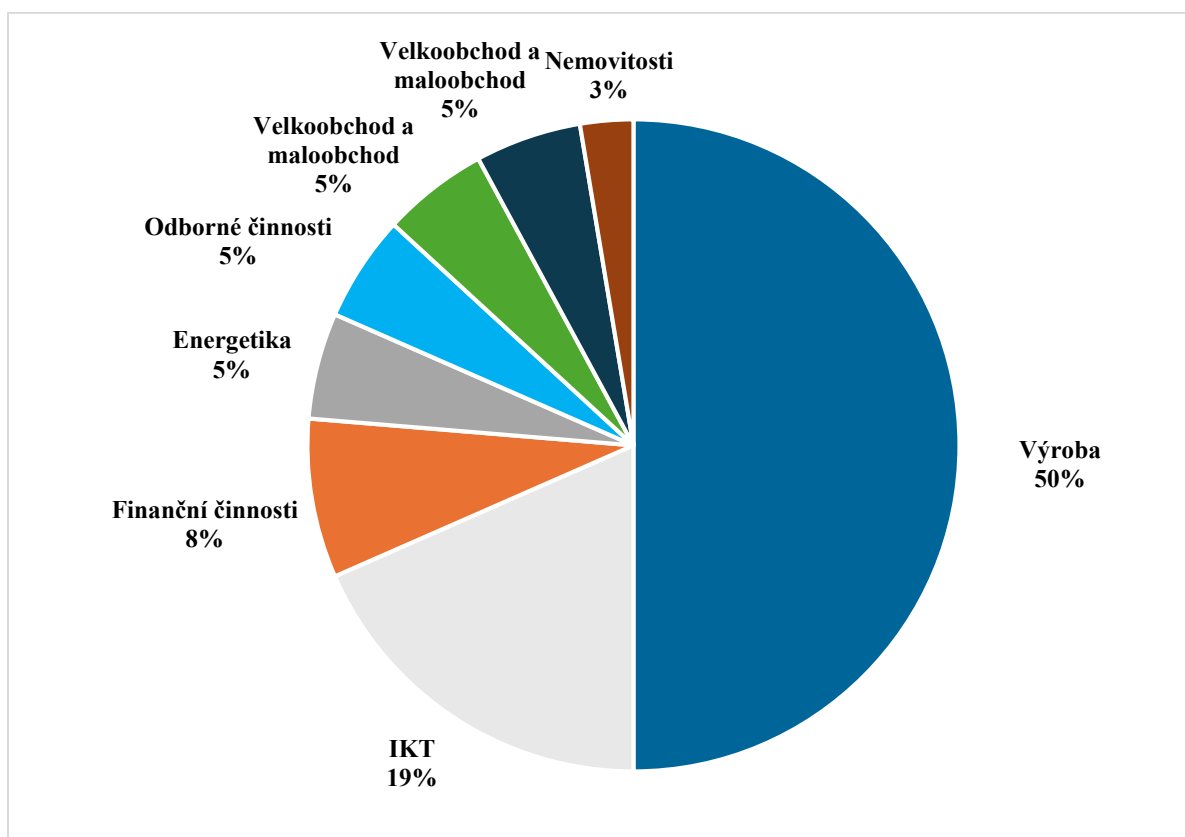
Hlavním odvětvím pro případy fáze 2 byla výroba, která představovala 50 % všech transakcí a v roce 2023 byla výrazně nad 39% podílem (obrázek 10). Druhým největším odvětvím byly IKT, které představovaly téměř pětinu všech případů fáze 2 (24 % v roce 2023). Případy fáze 2 týkající se finančních činností se ve srovnání s minulým rokem umístily na třetím místě s 8% podílem.

²² Oznamovací formulář: Oznamovací formulář – žádost o informace od investora pro účely oznámení podle článku 6 nařízení má zajistit určitý stupeň jednotnosti a minimální úroveň informací o transakci, investorovi a cílové společnosti uváděných v oznámení podle nařízení. Formulář je k dispozici na adrese: https://policy.trade.ec.europa.eu/enforcement-and-protection/investment-screening_en.

²³ K téže transakci může vydat připomínky několik zemí.

²⁴ Ve většině případů, kdy členské státy položily otázky, odpověď, kterou obdržely, potenciální obavy zmírnila, takže nebyly vzneseny žádné připomínky.

Obrázek 10 – Hlavní cílová odvětví fáze 2 v případech z roku 2024

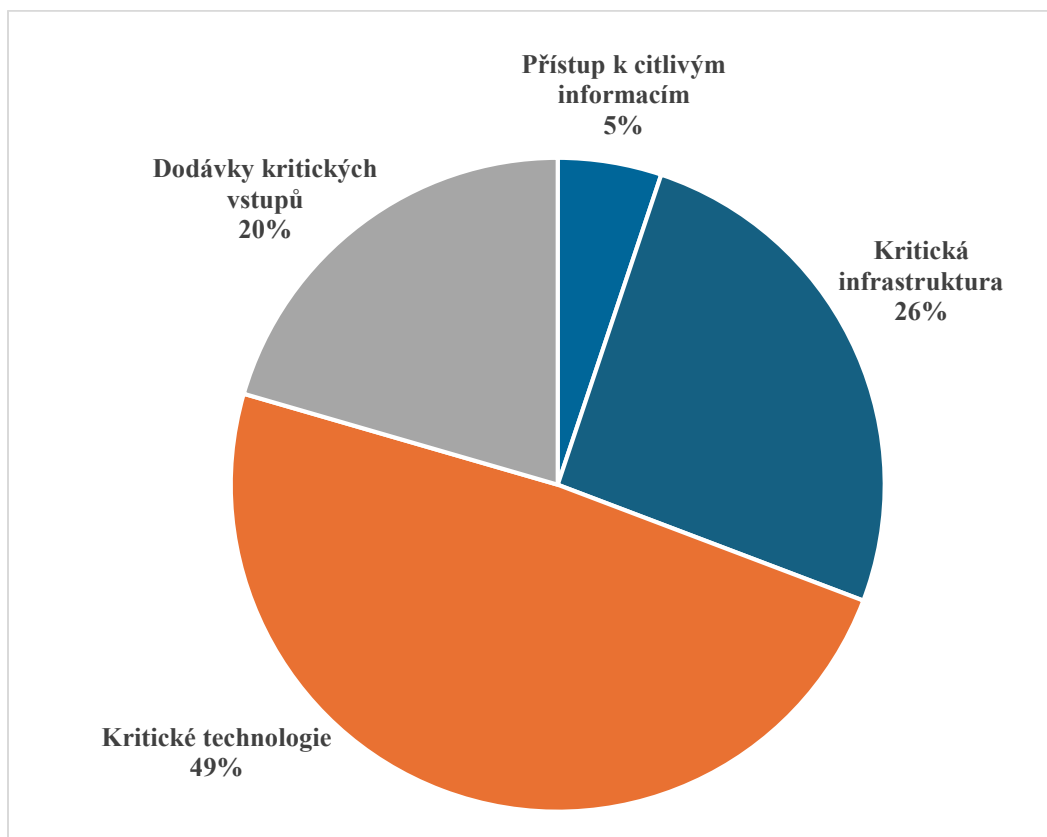

Zdroj: Oznámení členských států

Vzhledem k důležitosti výroby uvádí obrázek 11 přehled faktorů²⁵, které byly použity k posouzení kritičnosti transakcí v tomto odvětví s ohledem na bezpečnost a veřejný pořádek. Nejčastěji používaným faktorem je případ, kdy transakce zahrnovala zahraniční investici do kritických technologií, v roce 2024 na tento faktor připadalo 49 % z celkového počtu případů (51 % v roce 2023). Druhým nejvýznamnějším faktorem s podílem 26 % (34 % v roce 2023) byly PZI do kritické infrastruktury, následované dodávkami kritických vstupů s podílem 20 % (13 % v roce 2023). Přístup k citlivým informacím (včetně osobních údajů) představoval 5 % celkového počtu, což představuje nárůst o 3 procentní body oproti 2 % v roce 2023.

²⁵ Tyto faktory jsou uvedeny v článku 4 nařízení o prověřování PZI. K posouzení kritičnosti dané PZI z hlediska bezpečnosti a veřejného pořádku lze použít několik faktorů.

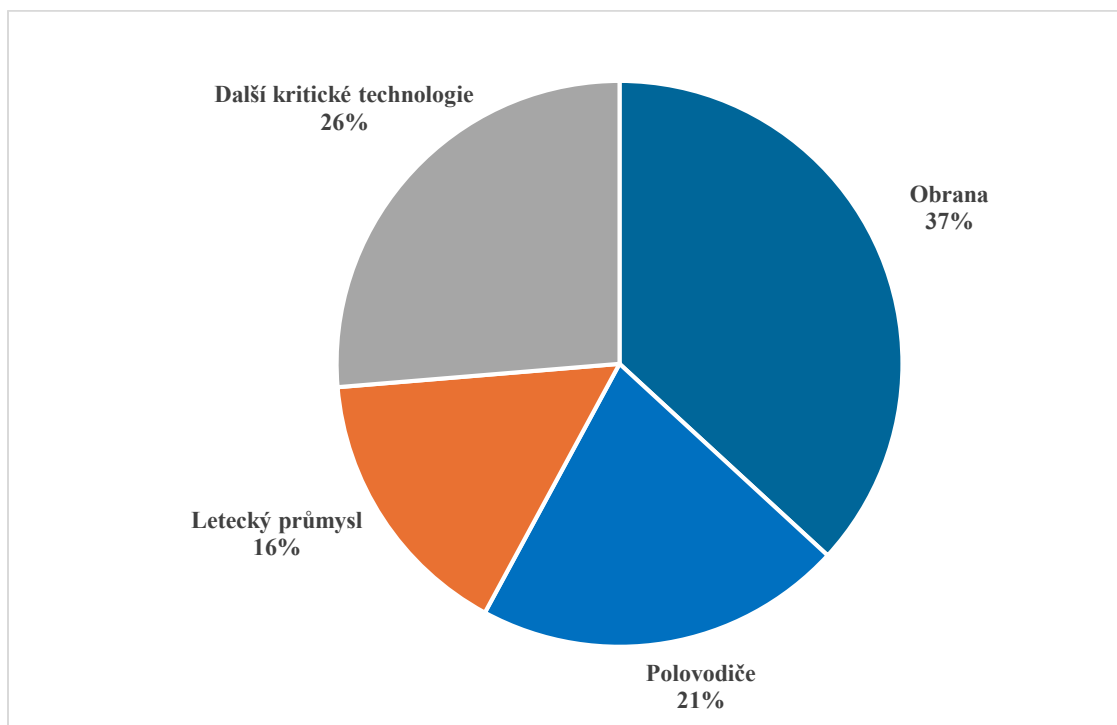
Obrázek 11 – Faktory vedoucí k postoupení případů do fáze 2 u výroby

Zdroj: Oznámení členských států

Bližší pohled na oznámení týkající se kritických technologií, na něž se vztahuje fáze 2 (obrázek 12), ukazuje, že činnosti související s obranou představovaly 37 % těchto případů, což je o 11 p.b. více než v roce 2023 (26 %), po nichž následovaly polovodiče s 21 % a letectví a kosmonautika s 16 %. Ve srovnání s rokem 2023 se tyto dvě poslední technologie v pořadí propadly, přičemž polovodiče představovaly 17 % a letectví a kosmonautika 22 %. Na ostatní kritické technologie, včetně umělé inteligence a robotiky, připadalo 26 % z celkového počtu.

Obrázek 12 – Typy kritických technologií u případů ve fázi 2

Zdroj: Oznámení členských států

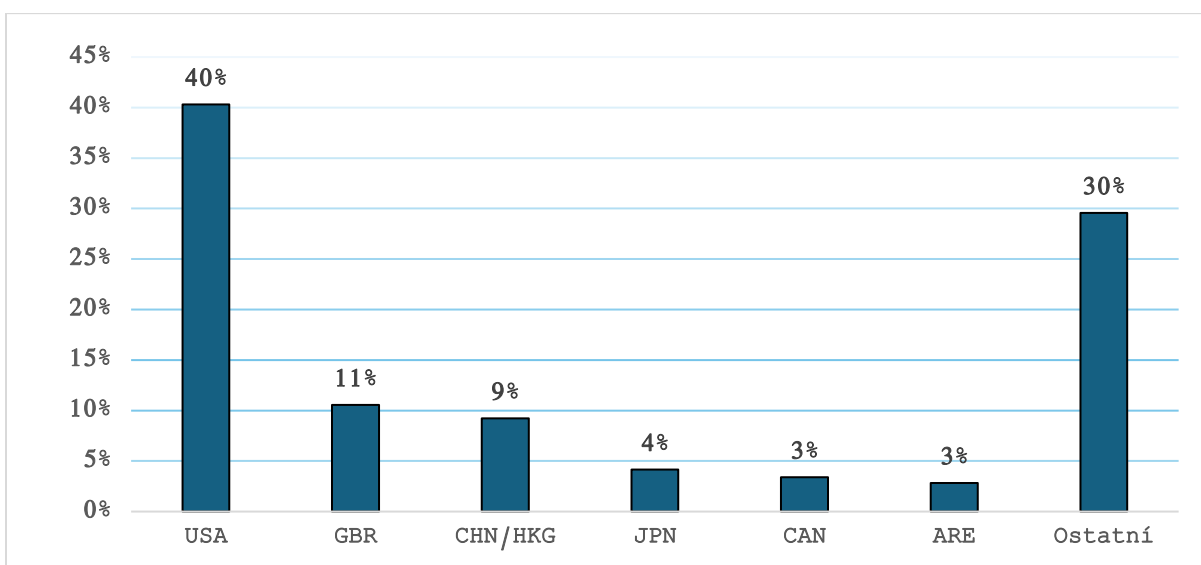
1.6 Původ konečných investorů u případů PZI oznámených v rámci mechanismu spolupráce

Ze 477 případů oznámených v roce 2024 byly šesti hlavními jurisdikcemi původu USA, Spojené království, Čína (včetně Hongkongu), Japonsko, Kanada a Spojené arabské emiráty. Ve srovnání s rokem 2023 se podíl PZI od investorů z USA oznámených mechanismu spolupráce výrazně zvýšil o 7 p.b., z 33 % v roce 2023 na 40 % všech transakcí v roce 2024. Na druhé straně podíl investorů ze Spojeného království nepatrně klesl z 12 % v roce 2023 na 11 % v roce 2024. Další významný vývoj představuje nárůst transakcí z Číny, jejíž podíl se zvýšil o 50 % z 6 % v roce 2023 na 9 % v roce 2024. Z hlediska celkového počtu transakcí se PZI z Japonska umístily v roce 2024 na čtvrtém místě s 4% podílem (beze změny oproti roku 2023). PZI od investorů z Kanady a ze Spojených arabských emirátů měly podíl 3 % (pokles z 5 %, resp. 6 % v roce 2023).

Celkem 30 %²⁶ oznámených případů pocházelo z jiných než šesti hlavních jurisdikcí, přičemž v roce 2023 tento podíl činil 33 %. To znamená mírný nárůst koncentrace investic z hlavních zemí původu. V roce 2023 připadalo 66 % oznámených případů na šest největších investorů oproti 70 % v roce 2024.

²⁶ Mezi země/jurisdikce s nezanedbatelným podílem patří Jersey, Indie, Singapur a Švýcarsko, z nichž každá činí 2 %. PZI z Ruska představovaly 1 % celkových investic oznámených mechanismu spolupráce v roce 2024.

Obrázek 13 – Země původu konečných investorů v případech z roku 2024

Zdroj: Oznámení členských států

1.7 Oznámení spadající do více jurisdikcí, jež byla nahlášena v rámci mechanismu spolupráce, a jejich hlavní odvětví

Ze všech oznámených případů v roce 2024 se 19 % týkalo transakcí prověřovaných ve dvou nebo více členských státech (ve srovnání s 29 % v první výroční zprávě, 28 % ve druhé, 20 % ve třetí a 36 % ve čtvrté)²⁷. Hlavní odvětví, která byla předmětem těchto oznámení: i) výroba s podílem 26 % (23 % v roce 2023); ii) IKT s podílem 20 % (21 % v roce 2023); iii) velkoobchod a maloobchod s podílem 14 % (19 % v roce 2023); iv) odborné činnosti s podílem 7 % (13 % v roce 2023) a v) energetika s podílem 6 % (5 % v roce 2023) (tabulka 1). Stavebnictví a zdravotnictví představovaly 6 % transakcí zahrnujících více jurisdikcí. Další odvětví, včetně dopravy a vodního hospodářství, představovala 7 % celkového počtu případů zahrnujících více jurisdikcí.

Tabulka 1 – Hlavní odvětví PZI s více jurisdikcemi

Výroba	26 %
IKT	20 %
Velkoobchod a maloobchod	14 %
Peněžnictví	10 %
Odborné činnosti	7 %
Stavebnictví	6 %
Energetika	6 %

²⁷ „Transakcemi PZI spadajícími do více jurisdikcí“ se v této souvislosti rozumí transakce PZI, u nichž je cílovou společností skupina společností s přítomností ve více než jednom členském státě (a případně i ve třetích zemích), např. prostřednictvím dceřiných společností ve více než jednom členském státě. Tyto obchody může oznámit více členských států, jestliže daná transakce spadá do působnosti jejich prověřovacího mechanismu a pokud zahájí formální prověřování.

Zdraví	6 %
Jiná možnost	7 %

Zdroj: oznámení členských států.

1.8 Neoznámené případy

Nařízení o prověřování PZI umožňuje členským státům a Komisi vyměňovat si informace o PZI, které nebyly oznámeny v rámci mechanismu spolupráce EU, a v případě, že ostatní členské státy nebo Komise zjistí rizika pro bezpečnost nebo veřejný pořádek, mohou sdělit připomínky nebo stanovisko. Komise v roce 2024 tento postup využila jen v malé míře, a to aby získala více informací o neprověřovaných transakcích.

Závěry ohledně mechanismu spolupráce EU v oblasti prověřování PZI

- V první řadě bylo prověřování PZI i nadále nepostradatelným nástrojem přispívajícím ke kolektivní bezpečnosti EU vůči investicím ze třetích zemí, které potenciálně zvyšují rizika v oblasti bezpečnosti nebo veřejného pořádku.
- Za druhé, mechanismus spolupráce EU v oblasti prověřování PZI je i nadále velmi důležitý. To se odráží v počtu oznámení, který zůstal přibližně na stejné úrovni jako v roce 2023 (477 oznámení v roce 2024 oproti 488 v roce 2023). Zároveň 84 % všech oznámení pochází ze sedmi členských států: Španělsko, Rakousko, Itálie, Francie, Německo, Nizozemsko a Litva. I když nyní má 24 členských států funkční mechanismy prověřování, transakce oznámilo 21 z nich (v roce 2021 jich bylo 13). Vzestupný trend odráží rostoucí obeznamenost s mechanismem spolupráce. Kromě toho měly členské státy příležitost diskutovat na technické úrovni na zasedáních expertní skupiny pro prověřování PZI a na každoroční „akademii prověřovatelů“, kterou v roce 2024 pořádal rumunský orgán pro prověřování PZI.
- Zatřetí, v souvislosti s pevným závazkem Unie k otevřenému investičnímu prostředí mechanismus spolupráce EU nadále funguje jako ohraničený a cílený nástroj pro výjimečné případy, kdy je pravděpodobné, že daná PZI negativně ovlivní bezpečnost nebo veřejný pořádek v Unii. Ze 477 případů oznámených v roce 2024 byla převážná většina (92 %) uzavřena ve fázi 1, tj. do 15 kalendářních dnů od oznámení prověřujícími členskými státy, a podrobné posouzení bezpečnostních rizik provedla Komise pouze u 8 % případů. Ve srovnání s rokem 2023 se tento podíl nezměnil. V roce 2024 stejně jako v roce 2023 vydala Komise stanovisko k méně než 2 % případů.
- Za čtvrté, vedoucí úloha výroby v případech fáze 2 se dokonce zvýšila z 39 % v roce 2023 na 50 % v roce 2024. Bližší pohled na faktory, které vedly k nutnosti provést hloubkové posouzení bezpečnostních rizik ve fázi 2, ukazuje, že relevance cíle pro „kritické technologie“ byla faktorem, který vedl k dalšímu posouzení v 49 % případů (51 % v roce 2023). Oznámení týkající se kritických technologií, na něž se vztahuje fáze 2, ukazují, že činnosti související s obranou nabyly na významu a představovaly 37 %

celkového objemu oproti 26 % v roce 2023. Navíc ve srovnání s rokem 2023 předstihly letecký průmysl polovodiče a s 21 % se umístily na druhém místě, následované leteckým průmyslem s 16 %.

- Většina investorů pocházela i nadále ze dvou stejných jurisdikcí původu: USA a Spojené království představovaly 51 % všech investic oznámených do mechanismu spolupráce EU. Podíl amerických investorů však výrazně vzrostl z 33 % v roce 2023 na 40 % v roce 2024. Naproti tomu podíl britských investorů mírně poklesl z 12 % v roce 2023 na 11 % v roce 2024. Další pozoruhodný vývoj se týká čínských investorů (společně s hongkongskými), jejichž podíl vzrostl o 50 % z 6 % v roce 2023 na 9 % v roce 2024. Investoři z Kanady a Spojených arabských emirátů mezitím představovali menší podíl na celkových transakcích, přičemž podíl každého z nich činil 3 %, což je pokles z 5 % a 6 % v roce 2023.

2. Nejnovější vývoj v oblasti prověřování PZI a výhled do budoucna: navrhovaná revize nařízení o prověřování PZI

V rámci Strategie evropské hospodářské bezpečnosti²⁸ předložila Evropská komise dne 24. ledna 2024 legislativní návrh na revizi nařízení o prověřování PZI²⁹. Návrh vychází ze zkušeností získaných při řešení více než 1 200 případů PZI, ze studie OECD, z podrobného hodnocení provedeného Komisí a ze zvláštní zprávy Evropského účetního dvora.

Návrh se snaží řešit hlavní nedostatky současného rámce, včetně absence mechanismů prověřování ve všech členských státech, roztržitosti předpisů a absence standardizovaného přístupu k transakcím, které musí všechny členské státy prověřovat. Jeho smyslem je:

- zajistit, aby všechny členské státy zavedly mechanismy prověřování;
- zavést společnou minimální oblast působnosti a minimální harmonizaci vnitrostátních mechanismů;
- zahrnout investory se sídlem v EU, kteří jsou v konečném důsledku ovládáni subjekty ze zemí mimo EU, do oblasti působnosti prověřování;
- posílit spolupráci a zlepšit odpovědnost mezi členskými státy a Komisí.

3. Přezkum odchozích investic – přijetí doporučení Komise (EU) 2025/63

Dne 15. ledna 2025 přijala Komise doporučení o přezkumu odchozích investic EU. Cílem této iniciativy je posílit hospodářskou bezpečnost EU, nasměrovat budoucí politická rozhodnutí a navázat na otevřené investiční prostředí EU.

²⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex:52023JC0020>.

²⁹ <https://circabc.europa.eu/ui/group/aac710a0-4eb3-493e-a12a-e988b442a72a/library/f5091d46-475f-45d0-9813-7d2a7537bc1f/details?download=true>.

Doporučení se vztahuje na tři technologické oblasti strategického významu, které jsou považovány za oblasti s vysokým potenciálním rizikem (polovodiče, umělá inteligence a kvantové technologie), a vyzývá členské státy, aby posoudily rizika pro hospodářskou bezpečnost, která mohou vyplynout z investičních transakcí EU směřujících do zahraničí. Konkrétně členské státy mohou:

- Přezkoumat minulé a probíhající odchozí investice v případě společností usazených na jejich území ve třech zmíněných technologických oblastech.
- Shromažďovat informace a společně s Komisí posuzovat veškerá potenciální rizika a bezpečnostní obavy související s odchozími investicemi a na konci navrhovaného 15měsíčního přezkumného období zvážit vhodná politická opatření. Tato rizika by mohla vyplývat z úniku technologií nebo know-how v rámci odchozí investice, což by umožnilo použití této technologie pro vojenské nebo zpravodajské účely proti EU nebo jejím členským státům nebo k narušení mezinárodního míru a bezpečnosti.
- Konzultovat příslušné zúčastněné strany, včetně podniků, akademické obce a občanské společnosti, a spolupracovat s nimi s cílem získat úplný přehled o investičním prostředí a potenciálních bezpečnostních rizicích.

Doporučení vychází z diskusí s členskými státy v rámci Expertní skupiny Komise pro odchozí investice, která byla zřízena v červenci 2023, a z veřejné konzultace provedené v návaznosti na bílou knihu o odchozích investicích zveřejněnou v lednu 2024.

Navazující činnost a další kroky

Členské státy měly do 15. března 2025 určit jednotné kontaktní místo. V době vypracování této zprávy oznámilo Komisi 25 členských států orgány odpovědné za přezkum odchozích investic.

Členské státy se rovněž žádají, aby předložily: i) do 15. července 2025 zprávu o pokroku a ii) do 30. června 2026 komplexní zprávu o provádění tohoto doporučení a o veškerých zjištěných rizicích.